

กระทู้ถามแยกเฉพาะที่ ๒๘๕/ร.

สภาผู้แทนราษฎร

๑๖ พฤศจิกายน ๒๕๖๖

เรื่อง ปัญหาการค่าตัวเครื่องบินเส้นทางดอนเมือง - นครพนม มีราคาแพง

กราบเรียน ประธานสภาผู้แทนราษฎร

ข้าพเจ้าขอตั้งกระทู้ถาม ถามรัฐมนตรีว่าการกระทรวงคมนาคม ดังต่อไปนี้

อุตสาหกรรมการท่องเที่ยวเป็นหนึ่งในกำลังสำคัญในการขับเคลื่อนเศรษฐกิจของประเทศไทย เพราะนอกจากจะสร้างรายได้โดยมีมูลค่าเป็นอันดับหนึ่งของการค้าบริการรวมของประเทศแล้วยังเป็นอุตสาหกรรมที่ก่อให้เกิดธุรกิจต่อเนื่อง อาทิ โรงแรมและที่พัก ภัตตาคาร ร้านอาหาร ร้านจำหน่ายของที่ระลึกและสินค้าพื้นเมือง ซึ่งก่อให้เกิดการลงทุน การจ้างงาน และการกระจายรายได้สู่ท้องถิ่นสำหรับการเดินทางท่องเที่ยวในประเทศของคนไทยในปัจจุบัน หากการเดินทางมีระยะทางที่ไม่ไกลมากนัก โดยส่วนใหญ่นิยมโดยสารรถยนต์ส่วนบุคคล แต่การเดินทางในระยะทางไกลหรือการเดินทางไปต่างประเทศ ปฏิเสธไม่ได้ว่าการเดินทางโดยเครื่องบินมีความสะดวกและรวดเร็วเมื่อเทียบกับการเดินทางโดยรถยนต์ส่วนตัว รถทัวร์ หรือรถไฟ นอกจากนี้ ราคาของตั๋วโดยสารเครื่องบินที่มีราคาถูกลงมากกว่าในอดีตค่อนข้างมาก อีกทั้งนักท่องเที่ยวมีตัวเลือกสายการบินให้ใช้บริการอย่างมากมาย ไม่ว่าจะเป็นสายการบินที่ให้บริการแบบเต็มรูปแบบ หรือสายการบินต้นทุนต่ำ และด้วยสาเหตุนี้จึงส่งผลให้ทางสายการบินต่าง ๆ มีการจัดทำโปรโมชั่นการขายและการส่งเสริมการตลาดในรูปแบบต่าง ๆ เพื่อตอบสนองความต้องการของผู้บริโภค และเพื่อดึงดูดให้นักท่องเที่ยวมาเลือกใช้บริการสายการบินของตนเอง แต่ปัจจุบันความต้องการเดินทางโดยสารเครื่องบินกำลังเพิ่มสูงขึ้นอย่างต่อเนื่อง แต่ผลกระทบจากสถานการณ์โควิด 19 และอัตราเงินเฟ้อที่พุ่งสูง ทำให้สายการบินยังไม่สามารถกลับมาให้บริการเดินทางของผู้โดยสารได้อย่างเต็มที่ กลายเป็นปัจจัยที่ผลักดันให้ราคาตั๋วเครื่องบินสูงขึ้นทั่วโลก ราคาตั๋วเครื่องบินที่เพิ่มสูงขึ้นเกิดผลกระทบกับประชาชนที่มีความจำเป็นเร่งด่วนและการท่องเที่ยวของประเทศ โดยเฉพาะเส้นทางดอนเมือง - นครพนม ที่มีราคาตัวค่อนข้างแพง ซึ่งเป็นผลมาจากการส่งต่อต้นทุนของสายการบินไปยังผู้โดยสาร ไม่ว่าจะเป็นราคาน้ำมันที่พุ่งสูงในตลาดโลก ค่าใช้จ่ายด้านแรงงาน แต่การปรับขึ้นราคาตัวของสายการบินต่าง ๆ กำลังเป็นที่จับตามองว่ามีความสมเหตุสมผลกับต้นทุน หรือเป็นการใช้สถานการณ์เงินเฟ้อมาเป็นข้ออ้างในการฉวยโอกาสขึ้นราคาเพื่อแสวงหากำไรหรือไม่ จากเหตุผลดังกล่าวข้างต้น จึงขอเรียนถามว่า กระทรวงคมนาคม มีแนวทางที่จะลดปัญหาจากช่องว่างระหว่างปริมาณความต้องการเดินทางกับความสามารถในการรองรับของระบบ

การบินที่แตกต่างกันอย่างมากในปัจจุบันจนเป็นสาเหตุของราคาตั๋วโดยสารที่เพิ่มสูงขึ้นหรือไม่ และมีนโยบายที่จะลดราคาตั๋วเครื่องบินในชั่วโมงเร่งด่วนอย่างไร ขอทราบรายละเอียด
ขอให้ตอบในห้วงกระทู้ถาม

ขอแสดงความนับถืออย่างยิ่ง

อลงกต มณีภาส

สมาชิกสภาผู้แทนราษฎร พรรคภูมิใจไทย

จังหวัดนครพนม

คำตอบกระทู้ถามแยกเฉพาะที่ ๒๘๕/ร.

ของ นายอลงกต มณีวงศ์ สมาชิกสภาผู้แทนราษฎร พรรคภูมิใจไทย จังหวัดนครพนม
เรื่อง ปัญหาการราคาตั๋วเครื่องบินเส้นทางดอนเมือง - นครพนม มีราคาแพง

ข้าพเจ้า นายสุริยะ จรุงเรืองกิจ รัฐมนตรีว่าการกระทรวงคมนาคม ขอตอบกระทู้ถามแยกเฉพาะ เรื่อง ปัญหาการราคาตั๋วเครื่องบินเส้นทางดอนเมือง - นครพนม มีราคาแพง ดังนี้

คำถาม กระทรวงคมนาคม มีแนวทางที่จะลดปัญหาจากช่องว่างระหว่างปริมาณความต้องการเดินทางกับความสามารถในการรองรับของระบบการบินที่แตกต่างกันอย่างมากในปัจจุบันจนเป็นสาเหตุของราคาตั๋วโดยสารที่เพิ่มสูงขึ้นหรือไม่ และมีนโยบายที่จะลดราคาตั๋วเครื่องบินในช่วงเร่งด่วนอย่างไร ขอทราบรายละเอียด

คำตอบ

กระทรวงคมนาคม โดยสำนักงานการบินพลเรือนแห่งประเทศไทย ขอเรียนชี้แจงเกี่ยวกับปัญหาการราคาตั๋วเครื่องบินเส้นทางดอนเมือง - นครพนม มีราคาแพง ดังนี้

๑. การกำกับดูแลค่าโดยสารเส้นทางภายในประเทศ เป็นไปตามประกาศคณะกรรมการการบินพลเรือน เรื่อง หลักเกณฑ์และวิธีการคำนวณค่าโดยสารและค่าระวางสำหรับอากาศยานขนส่งในเส้นทางบินภายในประเทศ พ.ศ. ๒๕๖๑ ซึ่งเป็นการกำกับดูแลอัตราเพดานค่าโดยสารสูงสุดในแต่ละเส้นทาง โดยมีวัตถุประสงค์ เพื่อให้ไม่ให้เกิดการขึ้นราคาตั๋วโดยสารสูงจนเกินไป โดยเฉพาะในช่วงที่มีความต้องการเดินทางสูง ซึ่งสำนักงานการบินพลเรือนแห่งประเทศไทยได้พิจารณาต้นทุนรวมของผู้ประกอบการสายการบินเพื่อนำมากำหนดเป็นอัตราเพดานค่าโดยสารดังกล่าว นอกจากนี้ สำนักงานการบินพลเรือนแห่งประเทศไทย อยู่ในระหว่างดำเนินการทบทวนโครงสร้างค่าโดยสารภายในประเทศ รวมทั้งความเหมาะสมของรูปแบบในการกำกับดูแลค่าโดยสาร โดยจะพิจารณาร่วมกับผู้เชี่ยวชาญและหน่วยงานที่เกี่ยวข้อง พร้อมทั้งศึกษาแนวทางปฏิบัติที่ดีของต่างประเทศเป็นแนวทางปฏิบัติ ทั้งนี้ เพื่อให้ประชาชนสามารถเข้าถึงบริการเดินอากาศสาธารณะได้อย่างทั่วถึงในราคาที่เหมาะสมและเป็นธรรม ทั้งผู้ให้บริการและผู้ใช้บริการ ตลอดจนรักษาไว้ซึ่งการแข่งขันที่เป็นธรรมต่อไป

๒. สำนักงานการบินพลเรือนแห่งประเทศไทยได้ดำเนินการตรวจสอบและติดตามราคาตั๋วโดยสารเส้นทางบินภายในประเทศอย่างต่อเนื่องและสม่ำเสมอ โดยจัดทำรายงานสถานการณ์ค่าโดยสารเส้นทางภายในประเทศรายเดือน รวมทั้งมีการวิเคราะห์รวบรวมจัดทำเป็นรายงานสถานการณ์ค่าโดยสารเส้นทางภายในประเทศรายไตรมาสเพื่อเผยแพร่ทางเว็บไซต์ของสำนักงานการบินพลเรือนแห่งประเทศไทย นอกจากนี้ ยังมีการสุ่มตรวจราคาตั๋วโดยสารอย่างต่อเนื่องและสม่ำเสมอ โดยเฉพาะอย่างยิ่งในช่วงที่มีความต้องการเดินทางสูง เพื่อให้มั่นใจว่าไม่มีผู้ประกอบการรายใดกำหนดอัตราค่าโดยสารภายในประเทศเกินกว่าอัตราเพดานค่าโดยสารที่กำหนด พร้อมทั้งได้เผยแพร่ข้อมูลเพดาน

ค่าโดยสารเส้นทางภายในประเทศ เพื่อให้ประชาชนสามารถตรวจสอบเพดานค่าโดยสารผ่านทางช่องทางเว็บไซต์สำนักงานการบินพลเรือนแห่งประเทศไทยอีกช่องทางหนึ่ง

๓. ปัจจัยในการกำหนดราคาของสายการบิน

เนื่องจากปริมาณความต้องการในการเดินทางโดยสายการบินจะมีลักษณะเป็นวัฏจักรไม่สม่ำเสมอในแต่ละช่วงตลอดทั้งปี ทำให้รายได้ของสายการบินมีลักษณะขึ้นลงเป็นวัฏจักร ในขณะที่ต้นทุนของสายการบินส่วนใหญ่มีลักษณะคงที่ ดังนั้น สายการบินจึงจำเป็นต้องปรับราคาในช่วงที่ความต้องการใช้บริการสูงและลดราคาในช่วงที่ความต้องการใช้บริการน้อย เพื่อสร้างสมดุลรายได้ให้ครอบคลุมต้นทุนตลอดทั้งปี

นอกจากนี้ สายการบินแต่ละแห่งจะมีการกำหนดลูกค้ากลุ่มเป้าหมาย (Segmentation) และใช้กลยุทธ์ด้านราคาแตกต่างกัน โดยจะใช้ระบบการบริหารจัดการรายได้ที่เรียกว่า "Revenue Management" ซึ่งใช้พฤติกรรม และอุปสงค์ของผู้บริโภค รวมทั้งข้อมูลในอดีตมาเป็นตัวแปรในการจัดแบ่งราคาค่าโดยสารให้มีความหลากหลาย เช่น สายการบินที่เน้นลูกค้ากลุ่มนักธุรกิจซึ่งนิยมจองบัตรโดยสารใกล้วันเดินทาง และสามารถยอมรับราคาค่าโดยสารที่มีราคาสูงกว่าเพื่อให้ได้เวลาเดินทางที่ต้องการและสามารถเปลี่ยนแปลงกำหนดการเดินทางได้ ค่าโดยสารของสายการบินกลุ่มนี้จะสูงกว่า ส่วนสายการบินที่เน้นลูกค้ากลุ่มนักท่องเที่ยว ซึ่งมักจะสามารถวางแผนการเดินทางล่วงหน้าได้ในระยะเวลานาน และให้ความสำคัญกับราคาค่าโดยสารเป็นหลัก สายการบินกลุ่มนี้จะกำหนดค่าโดยสารต่ำกว่าแต่มีเงื่อนไขบัตรโดยสารค่อนข้างจำกัด เป็นต้น ดังนั้น อาจพบได้ว่าผู้โดยสารที่มีที่นั่งติดกัน อาจมีราคาค่าโดยสารที่แตกต่างกันได้ ซึ่งกลยุทธ์การตั้งราคาดังกล่าวเป็นกลยุทธ์ที่สายการบินทั่วโลกใช้บริหารรายได้เป็นการทั่วไป

๔. สำหรับเส้นทางดอนเมือง - นครพนม ปัจจุบันมีสายการบินที่ให้บริการจำนวน ๑ ราย ได้แก่ บริษัท ไทยแอร์เอเชีย จำกัด โดยมีรูปแบบบริการแบบต้นทุนต่ำ ซึ่งสามารถกำหนดค่าโดยสารชั้นประหยัด ไม่เกิน ๙.๔๐ บาท/กิโลเมตร โดยเพดานอัตราค่าโดยสารชั้นประหยัด เท่ากับ ๕,๗๔๓ บาทต่อเที่ยว และเมื่อตรวจสอบค่าโดยสารชั้นประหยัดในเส้นทางดังกล่าวในไตรมาส ๒/๒๕๖๖ พบว่ามีค่าโดยสารอยู่ในช่วง ระหว่าง ๑,๓๐๗ - ๕,๒๙๒ บาทต่อคนต่อเที่ยว ซึ่งต่ำกว่าอัตราเพดานที่กำหนดคิดเป็นร้อยละ ๗๗.๒๔ - ๗.๘๕ และไตรมาส ๓/๒๕๖๖ พบว่า มีค่าโดยสารอยู่ในช่วงระหว่าง ๑,๐๒๘ - ๔,๐๑๙ บาท ต่อคนต่อเที่ยว ซึ่งต่ำกว่าอัตราเพดานที่กำหนดคิดเป็นร้อยละ ๘๒.๑๐ - ๓๐.๐๒ ทั้งนี้ ค่าโดยสารในแต่ละช่วงเวลาอาจมีอัตราแตกต่างกันไปตามปัจจัยที่กล่าวไว้ในข้อ ๓.

๕. นอกจากนี้ เส้นทางดอนเมือง - นครพนม จัดเป็นเส้นทางสายรองตามประกาศสำนักงานการบินพลเรือนแห่งประเทศไทย เรื่อง หลักเกณฑ์การจัดสรรเส้นทางบินให้กับผู้ได้รับใบอนุญาตให้ประกอบกิจการค้าขายในการเดินอากาศ พ.ศ. ๒๕๖๐ ซึ่งไม่มีการจำกัดจำนวนสายการบินที่ให้บริการ อย่างไรก็ตาม เนื่องจากการเปิดให้บริการในแต่ละเส้นทางบิน สายการบินจะดำเนิน

การศึกษาวิเคราะห์ความคุ้มค่าและความเหมาะสมในการเปิดให้บริการตามศักยภาพของสายการบินเอง
อีกทั้ง สายการบินจำเป็นต้องเตรียมความพร้อมในการให้บริการ เช่น มีเงินทุน อากาศยาน
และบุคลากรอย่างเหมาะสมและเพียงพอ ดังนั้น หากสายการบินใดมีความพร้อมก็สามารถขอทำการ
บินเส้นทางดอนเมือง - นครพนมได้